

Hvordan identifisere en gammel farge?

Vi holder på å pusse opp et gammelt familiested, og leter derfor etter en spesiell blåfarge som vi har funnet på en av de gamle dørene i huset, som vi kunne tenke oss å bruke på kjøkkenet. Jeg tror det er fattigmannsblå, en blanding av kobolt og hvitt, og jeg ser etter samme farge i vanlig maling. Kan dere hjelpe med å finne fargen?

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Vi får en del spørsmål fra folk som ønsker å male med gamle farger, men her er det dessverre ikke noe fasitsvar.

Farge som ligner

Ønsker du en farge som ligner foreslår vi å ta med bilder og stikke innom en fargehandel som er god på farge og be om hjelp. De kan raskt finne lignende farge ved hjelp av fargeprøver og fargekart fra malingsprodusentene eller via fargeviften fra NCS.

Tommy Sønsterud-Møller hos Malia på Kongsvinger er en av dem som gjerne hjelper og han tipser om at særlig «små fargehandlere på hjørnet», som har drevet i mange år er gode på slikt.

-Vi har også et utvalg av gamle fargekart som kan være til god hjelp. Men det er mye som påvirker fargen, så den må uansett testes i rommet som skal males. Kjøp en liten boks og test fargen før du kjøper maling til hele rommet, råder han.

Tommy Sønsterud-Møller hos Malia på Kongsvinger tar gjerne med fargemåler ut i felten.

Opprinnelig farge

Fargehandleren har også fargemåler, et såkalt spektrometer, som kan analyserer fargen og angi en NCS kode. Denne kan benyttes dersom du har en liten prøve av fargen.

–Kunden kan komme til butikken med fargeprøve, eller vi tar med måleren ut på befaring og tar prøver på stedet, tilbyr Sønsterud-Møller.

Men fortsatt handler det om å prøve seg fram, for fargene er endret gjennom tiden av slitasje og sollys og kan avvike mye fra den opprinnelige fargen.

En metode for å finne opprinnelige farger, er å lage en såkalt fargetrapp. Det er en lagvis avdekking av fargene som finnes på veggen. Da fjernes maling lag for lag på et lite felt med en skalpell eller forsiktig med malingsfjerner.

Malermester Ole-Andreas Klaveness, som har jobbet mye med historiske bygg, peker på at det er utfordrende å finne fargene på NCS-kartet fordi de gamle fargene er rørt ut fra fargepigment og dermed har en annen valør enn moderne industrimaling.

Ikke lett å finne den «opprinnelige» fargen i lag på lag med maling. Fargene identifiseres ved å lage en fargetrapp, skrapet nennsomt fram lag for lag.

Fattigmannsblå

Når det gjelder den spesifikke fargen du etterspør, har vi sjekket i litteratur og med eksperter på maling, men finner ingen farge som kalles «fattigmannsblå». Men i heftet « Farger og stil» utgitt av Fortidsminneforeningen er det en blåfarge i paletten fra 1900 -1920 «ny klassisisme» som ligner; koden er NCS 2030-R80B. Men det er mer enn en farge på døren, så Klaveness foreslår også å teste fargene 2040-R90B og 2040-R80B.

- Mot hvitt blir dette en temmelig frisk farge, sier han og mener at en mer forsiktig variant kan være; 1040-R80B eller 1040-R90B.

Malermester Ole-Andreas Klaveness er også mester i å definere farge.